

تأثیرات فضایی ایستگاههای مترو بر سازماندهی حوزه نفوذ (مطالعه موردی: شهر تهران)

روناک اردلانی^{*۱} سید فرزین فائزی^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد برنامه ریزی شهری دانشگاه آزاد اسلامی واحد یزد، گروه شهرسازی، یزد، ایران
Ronak.ardalani66@yahoo.com

۲- استاد یار، گروه علمی عمران دانشگاه پیام نور، تهران، ایران
Farzin_faezi@yahoo.com

چکیده

شهر یک سیستم فضایی است و به دلیل ماهیت سیستمی آن، روابط پیچیده ای بین سیستم حمل و نقل شهری و محیط اقتصادی، اجتماعی و کالبدی آن وجود دارد. از طرفی هدایت و ساماندهی اجزای مختلف شهر در چارچوب برنامه ریزی و طرحهای شهری انجام می شود یکی از موارد مهمی که در برنامه ریزی توسعه پایدار با محوریت حمل و نقل عمومی باید مد نظر داشت، تغییرات در کاربری های اطراف ایستگاه مترو است. مجاورت و نزدیکی با ایستگاه ها موجب بهبود وضعیت دسترسی مناطق مسکونی و تجاری و خدماتی شهر به یکدیگر می گردد که مزایایی از قبیل صرفه جویی در وقت و هزینه ها را در بر دارد. تاثیر این مزایا و مزیت های دیگر در افزایش ارزش املاک مجاور ایستگاه ها نمایان می شود و می توان با بهره برداری از این افزایش ارزش بخشی از هزینه های احداث و نگهداری سیستم های حمل و نقل ریلی را تامین نمود. هدف این پژوهش نحوه ارتباط متقابل سیستم حمل و نقل شهری (مترو) و تاثیرات فضایی آن بر کاربری اراضی حوزه نفوذ که به عنوان طرفین یک معادله محسوب می شود. در این پژوهش سعی شده که با تکیه بر روش توصیفی، تحلیلی، داده های اسنادی، با استفاده از تکنیک جمع آوری اطلاعات از طریق پرسشنامه با استفاده از نرم افزار Excel و SPSS در ایستگاه دروازه دولت مترو شهر تهران در پی این است که احداث ایستگاههای مترو در مرز یا درون محلات شهری بدون توجه به ضرورتهای برنامه ریزی و طراحی محدوده های ایستگاهی چه تاثیری بر مطلوبیت استفاده از حوزه نفوذ در پایداری محیط شهری دارد.

واژه کلیدی: ایستگاه مترو، حوزه نفوذ، برنامه ریزی کاربری زمین، سازماندهی